

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Stanislav Janota**, se sídlem Janáčkova 780/1, Karlovy Vary, zast. JUDr. Pavlem Kratochvílou, advokátem se sídlem Žižkova 791/25, Kyjov, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, ústřední inspektorát, se sídlem Květná 15, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2017, čj. SZPI/AB443-65/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 8. 2019, čj. 30 A 157/2017-132,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Tato kauza se týká odpovědnosti fyzické osoby podnikající za správní delikty při výrobě a distribuci vína.

[2] Žalobce je prodejcem a výrobcem vína. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Plzni (správní orgán I. stupně), na základě tří kontrol zjistila, že žalobce svým jednáním naplnil celkem patnáct skutkových podstat správních deliktů dle zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, a souvisejících předpisů [výrok I bod 1) písm. a) – k); a též výrok I bod 2) písm. a) – d) rozhodnutí ze dne 5. 5. 2016]. Uložila mu tedy pokutu ve výši 250 000 Kč (součást výroku I) a dále také povinnost nahradit náklady řízení včetně nákladů laboratorního rozboru ve výši 2 640 Kč (výroky II a III) za porušení níže specifikovaných povinností.

[3] Pro lepší srozumitelnost zde NSS uvede zestručněné a upravené znění stěžejního výroku I prvostupňového rozhodnutí.

Dle **výroku I bodu 1)** žalobce ve své provozovně porušil následující ustanovení tím, že dne 20. 4. 2015:

a) nesplnil požadavky na vedení vinařské evidence stanovené v § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, jelikož nepoužil program, který má zabezpečit, aby každý záznam byl proveden nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla, čímž porušil § 30 odst. 1 zákona

o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 5 téhož zákona,

b) nesprávně vedl evidenci o zásobách vína v litrech, kdy mj. zjištěné množství vína (téměř 10 300 litrů) neodpovídalo ani jedné ze dvou evidencí, které žalobce předložil (4395 litrů a 4195 litrů), také se neshodovaly některé další údaje v evidencích a v evidencích chyběly údaje o zásobách tří druhů vína, které inspektoři kontrolovali, čímž žalobce porušil § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 5 téhož zákona,

c) uváděl do oběhu formou prodeje a nabídky k prodeji i formou skladování víno Chardonnay BIO VÍNO, víno z biologického vinařství, suché, původně z Rakouska, celkem 18 litrů, k němuž neměl průvodní doklad podle čl. 24 odst. 2 a 3 s požadovanými náležitostmi dle části C přílohy VI nařízení (ES) č. 436/2009, čímž porušil čl. 147 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 a naplnil skutkovou podstatu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství,

d) řádně nezdokumentoval v evidenčních knihách proces manipulace s víny, kdy mj. při plnění vína do láhví změnil údaj o šarži, pod kterou je víno uváděno na trh, a rovněž údaj o skutečném obsahu alkoholu, čímž porušil § 27 odst. 4 písm. a) bod 6 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu dle § 39 odst. 1 písm. aa) téhož zákona,

e) uváděl do oběhu formou prodeje a nabídky k prodeji perlivá vína OSSECO a FLAMMINCO, k nimž neměl průvodní doklad podle čl. 24 odst. 2 a 3 s požadovanými náležitostmi dle části C přílohy VI nařízení (ES) č. 436/2009, čímž porušil čl. 147 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 a naplnil skutkovou podstatu § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství,

f) uváděl do oběhu formou prodeje a nabídky k prodeji i formou skladování čtyři druhy sudového vína (celkem přes 700 litrů), které nebylo na etiketě označeno údajem o názvu a adrese stáčírny, čímž porušil čl. 119 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 1308/2013 ve spojení s čl. 56 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 607/2009 a čl. 52 odst. 1 téhož nařízení a naplnil skutkovou podstatu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství,

g) uváděl do oběhu formou prodeje a nabídky k prodeji i formou skladování láhvové víno MERLOT, oblast Mikulovská, které bylo na etiketě chybně označeno oblastí a podoblastí, bez uvedení údaje o evidenčním čísle jakosti, čímž porušil § 19 odst. 13 písm. a) a c) zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. m) téhož zákona,

h) uváděl do oběhu formou skladování láhvové víno Modrý Portugal, Moravské zemské víno suché, celkem 706 litrů, které nevyhovělo smyslovým požadavkům na jakost vína, čímž porušil § 27 odst. 4 písm. a) bod 2 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. aa) téhož zákona,

i) uváděl do oběhu formou skladování láhvové víno Modrý Portugal, Moravské zemské víno suché, celkem 706 litrů, které nevyhovělo požadavkům na maximální obsah oxidu siřičitého v okamžiku uvedení na trh, čímž porušil čl. 80 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 1308/2013 a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství,

j) uváděl do oběhu formou skladování láhvové víno Müller Thurgau, Moravské zemské víno suché, zjištěné množství 258 litrů, které nevyhovělo smyslovým požadavkům na jakost vína, čímž porušil § 27 odst. 4 písm. a) bod 2 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. aa) téhož zákona,

k) uváděl do oběhu formou skladování láhvové víno Müller Thurgau, Moravské zemské víno suché, zjištěné množství 258 litrů, u něhož na obalu uvedený údaj o obsahu alkoholu (11 % obj.) neodpovídal naměřené hodnotě skutečného obsahu alkoholu (12,5 % obj.), čímž porušil čl. 52 odst. 1 nařízení (ES) č. 607/2009 a naplnil skutkovou podstatu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství.

Ve své provozovně žalobce dále dle **výroku I bodu 2)** porušil následující ustanovení tím, že dne 10. 8. 2015:

a) nevedl evidenci o zásobách produktu a přídavcích jiných látek než vína, jelikož inspektoři zjistili, že skladoval několik takových přípravků (výčet viz v bodě [15] níže), čímž porušil § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 5 téhož zákona,

b) skladoval látky ve skleněných láhvích označených jako „AROMA FANTASIA VE“ a „AROMA FANTASIA -S“, čímž porušil § 12 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství a spáchal správní delikt dle § 39 odst. 3 písm. i) téhož zákona,

pokračování

c) uváděl do oběhu vína, jejichž výroba nebyla řádně zdokumentována v evidenčních knihách, neshodoval se údaj o zásobě vína v provozovně (ve výroku vypočteny a specifikovány různé druhy láhvového a sudového vína), a tak v době kontroly bylo v provozovně uskladněno 4926,65 litrů vína, ačkoli dle evidencí mělo v provozovně být jen 2947 litrů vína, čímž porušil § 27 odst. 4 písm. a) bod 6 zákona o vinohradnictví a vinařství a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. aa) téhož zákona,

d) uváděl do oběhu formou prodeje a nabídky k prodeji i formou skladování čtyři druhy sudového vína (celkem v množství přes 340 litrů), které nebylo na etiketě označeno údajem o názvu a adrese stáčírny, čímž porušil čl. 119 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 1308/2013 ve spojení s čl. 56 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 607/2009 a čl. 52 odst. 1 téhož nařízení a naplnil skutkovou podstatu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství.

[4] Žalobce se odvolal. Žalovaná odvolání v části vyhověla. **Výrokem 1** napadeného rozhodnutí zrušila výrok I bod 1) písm. f) a také výrok I bod 2 písm. d) rozhodnutí správního orgánu I. stupně a zastavila řízení o správních deliktech uvedených v těchto výrocích (správní delikty ohledně chybějícího údaje o názvu a adrese stáčírny u některých druhů sudových vín). **Výrokem 2** pak v části změnila a upřesnila výroky I bod 1) písm. b), d) a také výrok I bod 2) písm. c) rozhodnutí správního orgánu I. stupně (žalovaná tyto výroky přeformulovala a překvalifikovala skutkové podstaty, kterých se žalobce dopustil) a rovněž snížila uloženou pokutu na 220 000 Kč. **Výrokem 3** změnila výši celkové částky, kterou je žalobce povinen uhradit, na 222 640 Kč. Konečně **výrokem 4** ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

[5] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl.

II. Stručné shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Rozsudek krajského soudu žalobce (stěžovatel) napadl kasační stížností. Má mj. za to, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný. Správní orgány dále řádně nezjistily skutkový stav věci. Kontrola byla provedena v rozporu s právními předpisy, a proto jsou její výsledky procesně nepoužitelné. Správní orgány nectily zásadu presumpce nevinny. Stěžovatel zpochybňuje také konstrukci výroků správních rozhodnutí, které dle něj dostatečně neidentifikují spáchané skutky.

[7] Žalovaná ve vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Dle ní stěžovatel formuloval kasační námitky ne zcela srozumitelně. Žalovaná také shrnula jednotlivé části kasační stížnosti a ke každé z nich se vyjadřuje.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti NSS posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

III.A. Skutkové okolnosti případu

[10] Ze správního spisu vyplynulo, že inspektoři správního orgánu I. stupně provedli u stěžovatele tři kontroly zaměřené na dodržování povinností dle zákona o vinohradnictví a vinařství (20. 4. 2015, 16. 6. 2015 a 10. 8. 2015). Při kontrolách zjistili řadu pochybení.

[11] Dne **20. 4. 2015** se kontroly účastnilo pět inspektorů, přítomni byli též tři zaměstnanci celní správy. Za stěžovatele byla po celou dobu kontroly přítomna paní R., prodávající, v průběhu kontroly se dostavila také paní K., účetní, která má na starosti vedení evidenčních knih. Stěžovatel telefonicky sdělil, že se kontroly neúčastní, a k zastupování pověřil paní R. Inspektoři během kontroly zjistili, že stěžovatel v provozovně nesplnil požadavky na vedení vinařské evidence (§ 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství), jelikož jím použitý program *Microsoft Excel* nesplňuje požadavek nevratného vedení záznamů.

[12] Dále stěžovatel v několika případech vedl vinařskou evidenci nesprávně. Některé údaje na listech předložené evidence na více místech navzájem nekorespondovaly: dle protokolu ze dne 10. 8. 2015 stěžovatel dne 20. 4. 2015 předložil dva odlišné výtisky vinařské evidence za duben 2015, přičemž tam uvedené údaje o zásobách vína na konci měsíce, tj. 4395 litrů, resp. 4195 litrů, neodpovídaly skutečně zjištěnému množství vína – 10 594,75 litrů. Stěžovatel do oběhu uváděl, a to formou prodeje, nabídky k prodeji i ve formě skladování, produkt Chardonnay BIO VÍNO, k němuž neměl průvodní doklad (později přiložený nabývací doklad je datován 23. 4. 2015, tj. 3 dny po provedení kontroly). Podobně průvodní doklad neměl ani k perlivému bílému vínu OSSECO a perlivému vínu rosé FLAMMINCO (celkem 2 × 480 láhví), resp. předložený dodací doklad ze dne 25. 11. 2014 nemá všechny podstatné náležitosti průvodního dokladu. Stěžovatel rovněž řádně nezdokumentoval proces manipulace s několika druhy vín v evidenčních knihách (předložil doklad o nabytí vína, ale inspektoři nezjistili, že by tato vína uvedl na trh; změnil šarže vína při plnění do láhví; změnil i údaj o % obj. alkoholu).

[13] Do oběhu uváděl pět druhů sudových vín, která nebyla na etiketě označena údajem o názvu a adrese stáčírny (celkem přes 700 litrů), a dále láhvové víno Merlot, které bylo na etiketě označeno chybnou oblastí původu a nebylo označeno ani evidenčním číslem jakosti (25 láhví). Také do oběhu formou skladování uváděl láhvové víno Modrý Portugal v množství 706 litrů, které nevyhovělo smyslovým požadavkům na jakost vína – vůně a chuť po nežádoucích těkavých látkách; v tomtož vínu překročil obsah oxidu siřičitého povolenou hodnotu (viz posudek ze dne 23. 6. 2015). Navíc ohledně zákazu uvádění tohoto vína na trh stěžovatel nesdělil údaj o celkovém množství vyrobeného vína. V dalším případě stěžovatel uváděl do oběhu formou skladování láhvové víno Müller Thurgau v množství 258 litrů, které mělo neodpovídající a oxidativní vůni a chuť (posudek ze dne 23. 6. 2015). U tétož vína byla naměřena hodnota obsahu alkoholu 12,5 % obj., navzdory tomu, že stěžovatel uváděl 11 % obj. alkoholu. Správní orgán I. stupně vydal zákaz uvádění na trh i na toto víno.

[14] Další kontrolu provedl tým pěti inspektorů dne **10. 8. 2015**, a to za účasti paní R. a paní K. (dostavila se půl hodiny po začátku kontroly). Stěžovatel telefonicky sdělil, že je na Moravě. Inspektoři mj. zjistili, že stěžovatel – navzdory předcházející kontrole – vede vinařskou evidenci stejným (nevyhovujícím) způsobem, jak ji vedl ke dni 20. 4. 2015, tzn. v programu Microsoft Excel. V předložené evidenci se neshoduje údaj o zásobě vína v provozovně (2947 litrů) se skutečně zjištěným množstvím vína (4926,65 litrů). Stěžovatel také nadále uváděl na trh formou prodeje a nabídky k prodeji i formou skladování čtyři druhy sudového vína (celkem v množství přes 340 litrů), které nebyly dostatečně označeny (chyběly údaje o stáčírně).

[15] Inspektoři dále zjistili, že ve stěžovatelově provozovně, v prostorech vedle prodejní části, kde je umístěno zařízení na stáčení vína, jsou ve skříních uskladněny přípravky HydroGum, tekutá arabská guma, MetaGum, Ferroplex, Klar-Sol Super, Kyselina vinná, Acido metatartarico BIO D'UVA 40+ a Gelbentonite. Měli za to, že stěžovatel tyto látky užívá k přimísení do vína a k jeho ošetření, o čemž však nevede náležité záznamy a evidenci. Dále zjistili, že v menší místnosti vedle prostor se zařízením na stáčení vína měl stěžovatel umístěny vinařské potřeby,

pokračování

ale též látky jako „AROMA FANTASIA VE“ a „AROMA FANTASIA -S“, které jsou vhodné k falšování produktů.

[16] Oznámením ze dne **1. 4. 2016** správní orgán I. stupně zahájil u stěžovatele správní řízení pro podezření ze spáchání správních deliktů, v němž vypočetl podklady pro vydání rozhodnutí (zejména doklady o provedených kontrolních úkonech, protokoly, přípisy apod.). Dále stěžovatele vyrozuměl, že se do **19. 4. 2016** může vyjádřit k podkladům a že téhož dne v 8:30 provede dokazování listinami mimo ústní jednání. Sdělil mu také, že se tohoto dokazování může účastnit. Dne 18. 4. 2016 stěžovatel upozornil na údajné nezákonnosti tohoto postupu (chybějící datum u podpisu na právě cit. oznámení; příliš krátká lhůta k přípravě).

[17] Dne **5. 5. 2016** správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, jímž vyslovil, že stěžovatel se dopustil řady správních deliktů podle zákona o vinohradnictví a vinařství (viz bod [3] shora). Stěžovatel se odvolal. Dne 15. 5. 2017 žalovaná vyrozuměla stěžovatele o upřesnění (změně) právní kvalifikace některých skutků. Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2017 pak žalovaná rozhodla tak, jak je uvedeno v bodě [4] shora.

III.B. *Námítky nepřezkoumatelnosti*

[18] Hned v úvodu NSS poznamenává, že představa stěžovatele, že krajský soud měl reagovat na každou větu nepříliš přehledné žaloby, je mylná [srov. k tomu náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, bod 68]. Opačný závěr by směřoval k tomu, že u podání stejně nepřehledných, jako je stěžovatelova žaloba, by bylo velmi obtížné sepsat „přezkoumatelný“ rozsudek. Takovéto pojetí nepřezkoumatelnosti by pak směřovalo k nekonečnému „ping pongu“ mezi NSS a soudy krajskými (srov. též usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, *Zdravé Ktišsko*, bod 30, v němž rozšířený senát zdůraznil, že „přezkoumatelnost“ soudního rozhodnutí „*není hodnotou sama o sobě*“). Odůvodnění krajského soudu je vzorné, dostatečně reaguje na jednoznačné žalobní body (rozhodnutí soudu čítá 26 stran). Stejně tak jsou poctivě sepsána i rozhodnutí správních orgánů (rozhodnutí správního orgánu I. stupně má 32 stran a napadené rozhodnutí dokonce 61 stran). NSS tedy neshledal důvodnou ani jednu z dílčích námitek nepřezkoumatelnosti, jimiž stěžovatel kasační stížnost doslova zahltil.

[19] Kasační námítka jsou jen mnohomluvným, ne vždy však srozumitelným opakováním typově totožných argumentů, s nimiž stěžovatel neuspěl již před krajským soudem a žalovanou. NSS nepokládá za účelné, aby stěžovatele obsírně přesvědčoval o tom, že nemá pravdu. Rovněž NSS nepovažuje za nezbytné opětovně se vyjadřovat v detailech ke každé části kasační stížnosti a konkrétně se věnovat každé námitce. Namísto toho jen stručně rekapituluje závěry krajského soudu. Tam, kde je to třeba, dodá nezbytné nutné vysvětlení, proč stěžovatel se svými argumenty nemůže uspět. Konkrétně se vyjádří jen k těm oddělitelným námitkám, které přesahují rámec velmi obecné polemiky a vzhledem k jejich precizaci, vnitřní soudržnosti a kvalitě mají vůbec nějaký argumentační potenciál (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 As 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, bod 16). Soud za stěžovatele nemůže spekulovat nad dalšími argumenty či vybírat z reality ty skutečnosti, které žalobu či kasační stížnost podporují. Pak by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci stěžovatelova advokáta.

[20] NSS zároveň schvaluje postup krajského soudu, který vypořádal stěžovatelu argumentaci za pomoci rozumně podaných citací z textu správních rozhodnutí, aniž vymýšlel, jak jinými slovy znovu říct totéž. Krajský soud rozhodně nemusel – jak požaduje stěžovatel - sáhodlouhým způsobem znovu „vynalézat kolo“. Místo toho ve vztahu k jednotlivým argumentům žaloby trefně odkázal na závěry žalované, které si přisvojil se souhlasnou poznámkou (k přijatelnosti takového postupu srov. rozsudky ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, věc *SÚD*, a ze dne 12. 12. 2013, čj. 7 Afs 96/2013-34). Způsob, kterým krajský soud nahlížel na „mělce“ formulované žalobní body, také odpovídá zásadě ekonomie řízení.

[21] NSS ovšem dává stěžovateli za pravdu, že krajský soud se adresně nevyjádřil k jeho námitce nepřezkoumatelnosti výroků správních rozhodnutí co do povinnosti uhradit náklady řízení a náklady laboratorního rozboru (část IV žaloby) a k výtce nepřezkoumatelnosti výroků o sankci (část V žaloby). Vskutku není ideální, pokud krajský soud některou dílčí námitku pomine. V některých případech pak taková vada vede ke zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost. To ovšem není případ této kauzy. Stěžovatel doslova zahltil krajský soud ne zcela srozumitelně formulovanou žalobou o třiceti stranách hutně psaného textu. Ve spleti roztodivných námitek se krajský soud opomněl vyjádřit ke dvěma dílčím námitkám nepřezkoumatelnosti. Ze zbylých částí odůvodnění napadeného rozsudku je však zcela zřejmé, že krajský soud považoval i tyto oba stěžovatelem zpochybňované dílčí výroky za přezkoumatelné. Podkladem pro tyto výroky ostatně byly zejména skutkové okolnosti a právní otázky, kterými se krajský soud pečlivě zabýval na s. 3 až 25 napadeného rozsudku. NSS v této souvislosti jen doplňuje, že k nejrůznějším aspektům těchto sporných výroků prvostupňového rozhodnutí se detailně vyjádřila žalovaná na s. 53 až 61 napadeného rozhodnutí. Mj. uvedla, že při rozhodování o sankci bylo přihlédnuto k počtu sbíhajících se deliktů (*pozn. NSS*: stěžovatel v minulosti vedl jiný soudní spor ohledně pokuty 300 000 Kč stran jiných správních deliktů, které spáchal v letech 2011 a 2012 – viz rozsudek ze dne 31. 5. 2018, čj. 7 As 17/2018-31, zejména bod 25 a násl.). I vzhledem k tomu, že horní sazba pokuty, která hrozila stěžovateli za spáchané delikty, dosahovala výše 5 mil. Kč, nelze pokutu uloženou ve výši 220 tis. Kč považovat za neúměrnou a vzhledem k vlastnickým právům stěžovatele k četným nemovitostem ani za likvidační (s. 57 a násl. rozhodnutí žalované).

III.C. Namítané procesní vady

[22] Důvodné nejsou ani četné námitky ohledně údajných procesních vad, kterých se správní orgány měly dopustit. Stěžovatel se zejména domnívá, že správní orgány nemohly jako podklady rozhodnutí použít Doklad o provedených úkonech ze dne 20. 4. 2015 a Protokol o kontrole ze dne 10. 8. 2015, jelikož prý byly pořízeny v rozporu se zákonem. K nezákonnosti mělo dojít z několika důvodů. Dle stěžovatele se kontroly nemohla účastnit prodavačka v jeho provozovně. Kontroly se neměli účastnit ani pracovníci celní správy. Stěžovatel byl již na počátku řízení vyzván, aby se vyjádřil k podkladům rozhodnutí, což prý naráží na zásadu presumpce nevinny.

[23] Navzdory tomu, že stěžovatel spatřoval v podkladech rozhodnutí správních orgánů četné nezákonnosti, NSS žádné významné pochybení neodhalil. Stěžovatel má jistě pravdu, že pracovníci celní správy neměli být po dobu jedné hodiny přítomni kontrole, pokud inspektoři správního orgánu prvního stupně předem nevyjasnili, v jakém postavení vystupovali a proč se kontroly účastnili. Krajský soud se s touto námitkou vypořádal v bodech 53 a násl. napadeného rozsudku. Stěžovateli srozumitelně vysvětlil, že takový postup správního orgánu I. stupně jistě není ideální, „*avšak z ničeho není zřejmé, že by tím bylo jakkoliv zasaženo do žalobcových práv (což by mělo vliv na zákonnost rozhodnutí). Z ničeho není patrné, že by přítomní pracovníci celní správy činili jakékoliv úkony, které by v konečném důsledku byly použity proti žalobci, a žalobce, což je nejpodstatnější, sám ani nic takového netvrdí*“ (konkrétně bod 56 napadeného rozsudku).

pokračování

NSS se s tím ztotožňuje. Ostatně celníci doklad o provedených úkonech ze dne 20. 4. 2015 ani nepodepisovali.

[24] V rozporu s údaji uvedenými ve správním spisu je námitka, že prodavačka nebyla oprávněna k zastupování nepřítomného stěžovatele. Krajský soud v této souvislosti jasně konstatoval, že „*podle prvního odstavce bodu 1 [dokladu o provedených úkonech ze dne 20. 4. 2015] je zřejmé, že žalobce byl o zahájení kontroly informován, uvedl, že se jí nezúčastní, a pověřil k zastupování a k podpisu kontrolního materiálu právě A. R.*“ (bod 59 napadeného rozsudku). V dokladu je též uvedeno, že pan Janota byl telefonicky kontaktován. Lichá je námitka, že inspektoři neumožnili prodavačce, aby se účastnila celé kontroly, a že ji pouze upozornili, že „*bude po skončení kontroly vyžvána k jejímu podpisu*“ (s. 6 kasační stížnosti). Pokud by jí – jako zástupci kontrolované osoby – upřeli právo účastnit se kontrolních úkonů, jistě by to bylo v rozporu s pravidly zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Avšak tak tomu není. V dokladu se uvádí, že prodavačka (paní R.) byla přítomna po celou dobu kontroly, což potvrdila podpisem. Stěžovatel tvrzení o údajné nepřítomnosti prodavačky nepodložil žádnými konkrétními důkazy. Pokud snad stěžovateli vadí, že nebyla přítomna sepsání kontrolního materiálu, které standardně probíhá mimo prostory provozovny, tato skutečnost nezakládá žádnou nezákonnost. Jen stěží si lze představit, že inspektoři budou zpracovávat údaje a poznatky zjištěné u kontroly vždy v provozovně, kterou právě zkontrolovali.

[25] Stěžovatel navíc v kasační stížnosti – v rozporu se svou předcházející argumentací o nepřítomnosti prodavačky u kontroly – tvrdí, že tato paní měla na pokyn inspektorů činit kvalifikované odhady ohledně množství uskladněného vína. Krajský soud v této souvislosti trefně odkázal na argumentaci žalované, že odhad „*se týkal pouze stanovení počtu lahví obsahujících předmětná vína. K takovému odhadu není potřeba zvláštní kvalifikace. Zástupce kontrolované osoby v rámci kontroly poskytnul požadovanou součinnost, když inspektorům sdělil, jaké množství předmětných vín se na provozovně nachází. Na tomto postupu nelze shledat žádné vady*“.

[26] V obecné rovině NSS souhlasí se stěžovatelem, že v oznámení o zahájení správního řízení ve věci správního deliktu má sporný skutek „*být identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit*“ (rozsudek ze dne 31. 3. 2010, čj. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS, věc *PHARMOS a další*, bod 54; dále též rozsudek ze dne 8. 11. 2018, čj. 10 As 220/2016-204, věc *STRABAG*, body 26 a násl.). Mezi skutkem, pro který je „*sdělováno obvinění*“, a skutkem, za který je pak adresát trestán, však nemusí existovat po stránce skutkové naprostý soulad. V průběhu řízení mohou některé dílčí skutečnosti teprve vyplynout najevo, či může jinak dojít ke korektuře původních skutkových předpokladů (takto rozsudek ze dne 27. 5. 2011, čj. 5 Afs 53/2010-420, věc *T-Mobile*). NSS neshledal, že by v této kauze správní orgán I. stupně v některém z mnoha skutků, které označil v oznámení o zahájení řízení ze dne 1. 4. 2016, výše uvedená pravidla nedodržel. Lze proto plně souhlasit se závěrem krajského soudu, že z „*listiny datované dne 1. 4. 2016 a čítající 14 stran je beze vší pochybnosti zřejmé, co je žalobci správním orgánem vytýkáno, čeho se to týká, z jakých podkladů správní orgán vycházel atd. To, že během řízení (až po vydání napadeného rozhodnutí) došlo k přehodnocení některých nedostatků (nadto ve prospěch žalobce), nedělá z listiny o zahájení řízení nezpůsobilý podklad*“ (bod 61 napadeného rozsudku). Navíc stěžovatel již na základě kontroly, resp. dokladu a protokolu o kontrole (viz výše), dobře věděl, co inspektoři v jeho provozovně zkoumali a jaká pochybení přitom odhalili. V souvislosti s opatřeními, jimiž správní orgán I. stupně zakázal stěžovateli uvádět některá vína na trh (srov. bod [13] shora), probíhalo delší dobu správní řízení. Stěžovatel proto nebyl nijak zkrácen na právu na obhajobu.

[27] Stejně tak je lichá námitka, že správní orgán I. stupně neměl stěžovatele poučovat o právu vyjádřit se k podkladům řízení již v listině ze dne 1. 4. 2016, kterou řízení zahájil, ale až před rozhodnutím o věci. Smyslem a účelem procesních práv vymezených v § 36 odst. 2 a 3 správního řádu je, aby účastník řízení znal všechny podklady, které byly při rozhodování v jeho věci užity. V nynějším případě správní orgán I. stupně v oznámení o zahájení řízení také řádně předvolal stěžovatele k ústnímu jednání; přitom jej výslovně poučil o tom, že mu bude do 19. 4. 2016, do 8:30 hod. umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel se ovšem bez omluvy nedostavil; dne 18. 4. 2016 zaslal jen přípis, v němž upozorňoval na dílčí nezákonnosti. Dne 19. 4. 2016 správní orgán I. stupně ukončil dokazování; správní spis nebyl o další podklady doplňován. Další poučení dle § 36 odst. 3 správního řádu by správní orgán musel vydat po skončení ústního jednání, jen pokud by skutkový stav doznal změn, zejména pokud byly provedeny důkazy, o nichž účastník neví (srov. rozsudky ze dne 26. 2. 2010, čj. 8 Afs 21/2009-243, č. 2073/2010 Sb. NSS, a ze dne 9. 10. 2013, čj. 1 As 85/2013-51, bod 30). To se však v posuzovaném případě nestalo.

[28] Lze tedy shrnout, že stěžovatel měl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Správní orgán jej o tomto jeho právu nepoučil předčasně. Namítaný postup je zcela standardní. Nijak nenaboural zásadu presumpce neviny ani se nepřičí základním pravidlům spravedlivého procesu, jak se stěžovatel nesprávně domnívá. Stěžovatel jen zkresluje závěry krajského soudu.

[29] Stěžovatel se též mýlí, pokud namítá, že se krajský soud opomněl vypořádat s jeho důkazními návrhy. NSS se stěžovatelem souhlasí, že krajský soud má povinnost zabývat se důkazními návrhy, které žalobce vznesl. Nicméně tuto povinnost má jen v případě, že žalobce v žalobě uvede konkrétní důkazní návrhy a srozumitelně uvede, k jakému účelu mají tyto důkazní prostředky sloužit, resp. co mají – zejména nad rámec údajů již uvedených ve správním spisu - přinést a jaké skutečnosti prokázat. V případě návrhů na výslechy svědků je také vhodné, aby žalobce specifikoval vztah svědků k prokazované skutečnosti. Ovšem nynější stěžovatel v žalobě nic takového neučinil. Proto je bezúspěšná jeho námitka, že se krajský soud v detailech nezabýval zcela obecným návrhem na výslechy jednotlivých inspektorů, pracovníků celní správy a účastníků řízení. Jde-li o návrh na dokazování spisovým materiálem, obsahem spisu se zásadně nedokazuje (rozsudky ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS, věc *ECOPLAST*, nebo ze dne 29. 6. 2011, čj. 7 As 68/2011-75, věc *Česká televize*).

III.D. *Identifikace skutků ve výrocích rozhodnutí správních orgánů*

[30] V kasační stížnosti stěžovatel napadá formulaci jednotlivých výroků jak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak rozhodnutí žalované. Vadí mu zejména způsob, jakým správní orgány identifikovaly jednotlivé skutky.

[31] NSS k tomu uvádí následující.

[32] Smyslem požadavků na vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu je specifikovat delikt tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. V rozhodnutí trestního charakteru, kterým je i rozhodnutí o jiném správním deliktu, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zaručit jen konkretizací údajů obsahujících popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. Rozhodně nepostačí, jsou-li podstatné náležitosti výroku rozhodnutí o správním deliktu uvedeny až v odůvodnění rozhodnutí. „*Identifikace skutku neslouží jen ke vědomosti pachatele o tom, čeho se měl dopustit a za jaké jednání je sankcionován*“, uvedl rozšířený senát. „*Řádně formulovaný výrok, v něm na prvním místě konkrétní popis skutku, je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku*

pokračování

lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod.“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS, věc *AQUA SERVIS*).

[33] Správní orgán rozhodující o správním deliktu musel ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu) uvést i všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, čj. 4 As 165/2016-46, č. 3656/2018 Sb. NSS).

[34] Nedostatek výroku rozhodnutí ve věci správního trestání zásadně představuje vadu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (shodně usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 2. 2017, čj. 1 As 72/2016-48, č. 3539/2017 Sb. NSS, bod 17). Typickým příkladem nedostatečného výroku rozhodnutí o správním deliktu bude takový výrok, který jen parafrázuje zákonný text, ale čtenář se z něj nedozví, v čem (po skutkové stránce) spočívá protiprávní jednání pachatele, tedy čeho se vlastně pachatel dopustil. Skutková věta tu chybí, je nahrazena jen parafrází skutkové podstaty deliktu.

[35] Požadavky na skutkové věty a jejich určitost nicméně nelze klást obecně, paušálně, šablonovitě, ale s přihlédnutím ke specifikům daného právního odvětví a povaze deliktu. Dokonce i v rámci téhož typu deliktu je možno klást na podobu výroku rozhodnutí odlišné požadavky v reakci na to, zda z vymezení skutkové věty jednoznačně plyne, čeho se pachatel dopustil. Zda je např. určení místa spáchání deliktu ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtrženě od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány (rozsudek ze dne 16. 7. 2015, čj. 4 As 63/2015-52, bod 31).

[36] S přihlédnutím k těmto východiskům NSS zvážil určitost vymezení skutkových vět v nynějším případě.

[37] Stěžovatel nemá pravdu, že by správní orgány jednotlivé skutky nesprávně identifikovaly. Byť správní orgán I. stupně u některých skutků neformuloval skutkovou či právní větu ideálně, žalovaná jednotlivé nepřesnosti napravila v napadeném rozhodnutí. Výrokem 2 rozhodnutí ze dne 20. 6. 2017 změnila tři dílčí výroky prvostupňového rozhodnutí [výrok I bod 1) písm. b) a d) a výrok I bod 2) písm. c)]. První ze změněných výroků se týkal porušení povinnosti vést evidenční knihy dle § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství a § 14 odst. 10 vyhlášky č. 323/2004 Sb. NSS nesouhlasí s tím, že by výrok po této modifikaci nesplňoval shora uvedené parametry. Lichá je zejména námitka o nedostatku v časové identifikaci skutku. To, že správní orgány pracovaly v rámci tohoto skutku s vinařskou evidencí *únor 2015 – duben 2015*, nijak nezpochybňuje skutečnost, že kontrola u stěžovatele proběhla již v průběhu dubna. NSS nevidí nic špatného na tom, pokud inspektoři již dne 20. 4. 2015 odhalili konkrétní pochybení i v evidenčních záznamech za duben 2015 (podrobněji viz bod 20 napadeného rozsudku). Vzhledem k obecné povinnosti vést evidenci je též nedůvodná námitka, že správní orgány měly u každého z vín, jichž se týkalo pochybení vést řádnou evidenci, uvést, zda stěžovatel byl výrobcem, nebo jen prodejcem konkrétního druhu vína.

[38] V druhém a třetím z těchto změněných výroků správní orgány identifikovaly jednání, kterým stěžovatel řádně nezdokumentoval v evidenčních knihách manipulaci s některými víny [§ 27 odst. 4 písm. a) bod 6 a 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství a § 14 odst. 1, 10 a 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb.]. Stěžovatel mj. předložil doklady vystavené jinými vinaři (dodavateli)

k vínu, u něhož pak při jeho plnění změnil údaj o šarži a skutečném obsahu alkoholu v % obj. I tyto výroky jsou zcela v pořádku. Povšechná námitka o nesouladu argumentace krajského soudu s výše cit. usnesením rozšířeného senátu ve věci *AQUA SERVIS* je nedůvodná.

[39] Také zbylé výroky rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tj. ty, které žalovaná potvrdila, splňují požadavky na určitost skutkové a právní věty. Správní orgány rozhodně nemusely ve výroku jmenovat program *Microsoft Excel*, v němž stěžovatel vedl vinařskou evidenci, jakkoli tento způsob nezabezpečuje nevratné vedení evidence. Plně postačovalo, pokud správní orgán uvedl název tohoto programu v odůvodnění rozhodnutí. NSS v této souvislosti ne zcela rozumí, kam stěžovatel míří argumentací, že výrok správního rozhodnutí je vymahatelný správní exekucí, jen pokud o zjištěném skutkovém stavu nejsou pochybnosti. Z formulací kasační stížnosti není zejména jasné, jak se ke skutkovému základu tohoto sporu vztahuje stěžovatelova úvaha, že vinařskou evidenci lze v části vést elektronicky a v části v listinné podobě (srov. bod [19] shora).

[40] Stěžovatel nemá pravdu, pokud tvrdí, že argumentace krajského soudu o preciznosti výroku, dle něhož měl stěžovatel formou prodeje a nabídky k prodeji uvádět na trh perlivá vína OSSECO a FLAMMINCO bez průvodního dokladu, nekoresponduje s rozhodnutím žalované. Stejně je v tomto směru mylná stěžovatelova polemika s tím, zda průvodní doklad vůbec neexistoval, nebo byl vystaven s chybou. Stěžovatel totiž průvodní doklad doložil až po provedení kontroly dne 20. 4. 2015, a to s datem vyhotovení 25. 4. 2015. Takový pozdě vystavený doklad nelze připustit jako řádný (ani jako chybný) průvodní doklad k těmto vínům. Totéž platí i pro výrok ohledně 18 litrů vína Chardonnay BIO VÍNO, země původu Rakousko, které stěžovatel také uváděl na trh, aniž měl průvodní doklad. V souvislosti s vínem Chardonnay stěžovatel nevznesl dostatečně konkrétní žalobní argumentaci.

[41] Dále stěžovatel zpochybňuje výrok správního orgánu I. stupně ohledně toho, že na trh uváděl láhvové víno Merlot, kde bylo chybné označení vinařské oblasti a na etiketě chybělo evidenční číslo jakosti. Námitka, že u tohoto láhvového vína správní orgány opomněly ve výroku rozhodnutí specifikovat ročník, je bizarní, neboť klade na obsah výroku přehnané nároky. Výtka ohledně časového ukotvení tohoto skutku, stejně tak jako o množství takto označeného vína Merlot, je naprosto obecná, dílem se zcela míjející s podstatou tohoto deliktu. NSS souhlasí se závěry, které v tomto směru vyslovil krajský soud v bodech 34 až 36 napadeného rozsudku (a stěžovatele na tyto pasáže odkazuje).

[42] I další výroky správního orgánu I. stupně ohledně láhvoových vín Modrý Portugal (celkem 706 litrů) a Müller Thurgau (celkem 258 litrů) jsou v pořádku. Tato vína nevyhověla smyslovým požadavkům na jakost vína. U vína Modrý Portugal to byla netypická vůně a netypická chuť (po nežádoucích těkavých látkách) a dále to, že obsah oxidu siřičitého v tomto víně překračoval povolenou hodnotu. Víno Müller Thurgau pak trpělo neodpovídající vůní i chutí (oxidativní). U tohoto vína správní orgány naměřily jinou hodnotu obsahu alkoholu (12,5 % obj.), než byla uvedena na obalu (11 % obj.). Argumentace o nepřezkoumatelně určeném množství láhvového vína, které nevyhovělo senzorickým požadavkům, byla přesvědčivě vyvrácena. Stejně tak jako stěžovatelova hypotéza o nedostatečně umístěných korkových zátkách (viz zejména body 38 a 43 napadeného rozsudku). Nedůvodná je i námitka, že víno Modrý Portugal dle výroku rozhodnutí nemohlo být uváděno na trh formou skladování – jelikož oxid siřičitý nesmí překročit hodnotu 150 mg/l ve víně v okamžiku uvedení do oběhu za účelem lidské spotřeby. K tomu NSS odkazuje na argumentaci krajského soudu a žalované shrnutou v bodě 41 napadeného rozsudku. NSS v této souvislosti jen opakuje, že stěžovatel při kontrole, ani v následujícím řízení netvrdil, že by víno bylo určeno k jinému účelu než k přímé lidské spotřebě.

pokračování

III.E. *Vedení evidence a související delikty*

[43] NSS neshledal ani žádný nedostatek rozsudku krajského soudu ohledně několika skutků, které se týkaly nesprávného vedení evidencí, resp. nevedení evidencí. Jak již soud vysvětlil výše, jednotlivé vedení evidence správní orgány správně přetlumočily do konkrétních skutkových vět.

[44] Stran nevedení evidence byl stěžovatel potrestán i za to, že v prostorech vedle prodejní části provozovny, kde je zařízení na stáčení vína, byly uskladněny přípravky HydroGum, tekutá arabská guma (plastový sáček), MetaGum (tři plastové sáčky, z nichž jeden byl otevřený), Ferroplex (plastový sáček), Klar-Sol Super (láhev), Kyselina vinná (plastový sáček), Acido metatartarico BIO D'UVA 40+ (pět plastových sáčků, z nichž jeden byl otevřený) a Gelbentonite (plastový sáček), aniž vedl evidenci o zásobách produktů a přídavcích jiných látek než vína v jednotlivých nádobách (tzv. skladové karty).

[45] Neúspěšná je obecná námitka o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu k tomuto skutku. Správní orgány všechny zjištěné skutečnosti pečlivě vyhodnotily a NSS s takto zjištěným skutkovým stavem – i navzdory stěžovatelově polemice – souhlasí. Tvrzení, že stěžovatel v provozovně v Karlových Varech žádná vína nevyrábí, nekoresponduje s jeho dopisem, kterým dne 27. 1. 2005 oznámil, že právě v provozovně v Karlových Varech bude vyrábět víno (srov. § 11 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství). Na tom nic nemění, že stěžovatel necelé dva měsíce **po** kontrole, která toto pochybení odhalila, oznámil ukončení výroby produktu v provozovně v Karlových Varech (podrobněji bod 42 napadeného rozsudku). Ani další dílčí námitky nemohou zpochybnit, že stěžovatelova provozovna v Karlových Varech byla na základě jeho vlastní iniciativy vedena jako místo pro výrobu vína. Stěžovatel tedy měl vést evidenci o přídavcích vína, i pokud víno snad v této provozovně (jen) skladoval.

[46] Proto stěžovatel nemůže uspět s námitkou, že v provozovně v Karlových Varech nic nevyráběl, ani ve vztahu k tomu, že inspektoři u něj zjistili, že skladoval také látky jako „AROMA FANTASIA VE“ a „AROMA FANTASIA -S“, které jsou vhodné k falšování produktů (viz bod [15] shora). Stěžovatel jako producent a prodejce vína by měl být k takovým látkám ostražitý, nikoliv je umísťovat bok po boku vinařských potřeb.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Ani jedna stížnostní námitka tedy nebyla důvodná. NSS proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[48] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu